

4 [feedbacks

Loka ceļš
Paulu Koelju

Published: 2008

Categorie(s): Daiļliteratūra, īsie stāsti

Source: Feedbacks

Par Koelju:

Brazīlijas autors Paulu Koelju piedzima 1947. gadā Riodežaneiro. Pirms veltīt savu dzīvi pilnībā literatūrai, viņš darbojies kā teātra režisors un aktieris, dzejnieks un žurnālists. 1986. gadā Paulu Koelju devās svētceļojumā uz Saint James Compostella, lai vēlāk šo pieredzi dokumentētu savā grāmatā "Svētceļojums". Nākošā gadā Koelju publicē savu grāmatu "Alķīmiķis". Lēna sākotnējā grāmatas pārdošanas pārliecina viņa pirmo izdevēju atteikties no romāna, taču tas kļuva par vienu no visu laiku labākajiem Brazīlijas grāmatu dižpārdokļiem. Citi darbu nosaukumi ir "Brida" (1990), "Valkīras" (1992), "Pjetro upes krastā es sēdēju un raudāju" (1994), kolekcija no saviem labākajiem rakstiem, kas publicēti brazīliešu laikrakstā *Folha de São Paulo* ar nosaukumu "Maktub" (1994), tekstu apkopojums "Frāzes" (1995), "Piektais kalns" (1996), "Ceļavārdi Gaismas Bruņiniekam" (1997), "Veronika grib mirt" (1998), "Nelabais un senjorita Prima" (2000), tradicionālo pasaku apkopojums "Stāsti par vecākiem, bērniem un mazbērniem" (2001), "Vienpadsmit minūtes" (2003), "Zahir" (2005), "Portobello ragana" (2006) un "Uzvarētājs ir viens" (2009).

Paulo Coelho ir kā pionieris, paplašinājis savu klātbūtni internetā ar viņa ikdienas blogiem WordPress, MySpace un Facebook vietnēs. Viņš ir vienlīdz sastopams multivides koplietošanas vietnēs, piemēram, YouTube un Flickr, regulāri piedāvājot ne tikai tekstus, bet arī video un attēlus saviem lasītājiem. No šīs intensīvās intereses un interneta izmantošanas viņš metās jaunā drosmīgā projektā – Eksperimentālā Ragana, kur viņš aicina savus lasītājus, pielāgot ekrānam viņa grāmatu "Portobello ragana". Patiešām, Paulu Koelju ir cieši pārliecināts par internetu kā jaunu mēdiju un ir pirmais bestselleru autors, kas aktīvi atbalsta savu darbu brīvu izplatīšanu internetā.

1.

1. Tetsuja

Zēns satrūcies paskatījās uz svešinieku.

“Neviens šajā pilsētā nav redzējis Tetsuju, turam loku,” viņš atbildēja. “Visi viņu pazīst kā galdnieku.”

“Varbūt viņš padevies, varbūt viņš zaudējis drosmi, tas mani neinteresē,” neatlaidās svešinieks. “Bet viņš nevar tikt uzskatīts par labāko strēlnieku valstī, ja viņš pametis savu mākslu. Tas ir iemesls, kāpēc es esmu ceļojumā visas šīs dienas, lai apstrīdētu viņu un izbeigtu reputāciju, kuru viņš vairs nav pelnījis. ”

Zēns redzēja, ka nebija jēgas strīdēties; labākais bija aizvest cilvēku uz galdnieka darbnīcu, lai viņš varētu redzēt ar savām acīm, ka kļūdījies.

Tetsuja bija savā darbnīcā aiz mājas. Viņš pagriezās, lai redzētu, kas bija atnācis, bet viņa smaids sastinga, kad viņa acis krita uz garo somu, ko nesa svešinieks.

“Tas ir tieši tas, ko jūs domājat,” teica jaunais atnācējs. “Es neesmu nācis šeit pazemot vai provocēt vīru, kurš ir kļuvis par leģendu. Es vienkārši vēlos pierādīt, ka pēc visiem maniem prakses gadiem, man ir izdevies sasniegt pilnību.”

Tetsuja mēģināja it kā atsākt savu darbu: viņam bija tikai jāpieliek galdam kājas.

“Cilvēks, kas kalpoja par piemēru visai paaudzei nevar vienkārši pazust, kā jūs,” svešinieks nerimās. “Es sekoju jūsu mācībām, es centos ievērot loka ceļu, un es esmu pelnījis, lai jūs paskatītos kā es šauju. Ja jūs to izdarīsiet, es iešu prom, un es nekad nevienam neteikšu, kur atrast lielāko no visiem meistariem.”

Svešinieks izvilka no savas somas garu loku, kas bija izgatavots no lakota bambusa, ar rokturi nedaudz zemāk par centru. Viņš paklanījās Tetsujam, izgāja dārzā un paklanījās atkal konkrētajai vietai. Tad viņš paņēma bultu ar ērgļa spalvām, nostājās ar kājām stingri uz apaugušās zemes, lai būtu stingrs pamats šaušanai, un ar vienu roku pacēla loku priekšā viņa sejai, bet ar otru viņš ielika bultu.

Zēns vēroja ar liksmi un izbrīnu. Tetsuja bija tagad pārtraucis darbu un tikai vēroja svešinieku ar ziņkāri.

Ar bultu, kas nostiprināta pie loka stiegras, svešinieks pacēla loku tā, ka tas bija vienā līmenī ar vidu krūtīm. Tad viņš pacēla to virs galvas, un, kā sāka lēnām atkal nolaist, sāka atvilkt stiegru atpakaļ.

Līdz brīdim, kad bulta bija vienā līmenī ar viņa seju, loks bija pilnībā atvikts. Uz brīdi, kas šķita ilgs kā mūžība, strēlnieks un loka palika pilnīgā

mierā. Zēns meklēja vietu, uz kuru norādīja bulta, taču nevarēja neko ieraudzīt.

Pēkšņi roka uz stiegras atvērās, roka tika atvirzīta atpakaļ, loks otrā rokā aprakstīja graciozu loku, un bulta pazuda no skata, lai atkal parādītos tālumā.

"Ejiet un atnesiet to," teica Tetsuja.

Zēns atgriezās ar bultu: tā bija caurdūrusi ķiršu ogu, kura bija atradusies uz zemes, četrdesmit metru attālumā.

Tetsuja paklanījās pret strēlnieku, devās uz stūri savā darbnīcā un paņēma kaut ko tādu, kas izskatījās pēc tieva koka gabala, maigi izliekta, ietīta garā ādas sloksnē. Viņš lēnām attina ādu un atklāja loku, līdzīgu kā svešiniekam, izņemot to, ka tas, šķiet, bija daudz vairāk nolietots.

"Man nav bultas, tāpēc man nāksies aizņemties kādu no jums. Es darīšu, kā jūs lūdzāt, bet jums būs jātur dotais solījums nekad atklāt nosaukumu ciematam, kurā es dzīvoju. Ja kāds jums jautā par mani, sakiet, ka jūs devāties līdz pasaules galam, mēģinot mani atrast, līdz beidzot uzzinājis, ka man iekodusi čūska, un es nomiru divas dienas vēlāk."

Svešinieks pamāja un piedāvāja viņam vienu no savām bultām.

Atspiedis vienu garā bambusa loka galu pret sienu un, grūti nospiežot uz leju, Tetsuja uzstiegroja loku. Tad, neko neteicis, viņš devās kalnu virzienā.

Svešinieks un zēns viņam sekoja. Viņi gāja stundu, līdz tie sasniedza lielu aizu starp divām klintīm, caur kurām plūda strauja upe, kuru varēja šķērsot tikai izmantojot sadriskātu virvju tiltu, kurš bija gandrīz uz sabrukšanas robežas.

Diezgan mierīgi Tetsuja aizgāja līdz tilta vidum, tas draudīgi šūpojās; viņš paklanījās kādam otrā pusē, pielādēja loku, tāpat kā svešinieks bija darījis, pacēla to, atvilka atpakaļ vienā līmenī ar krūtīm un izšāva.

Zēns un svešinieks redzēja, ka bulta izduras cauri gatavam persikam, apmēram divdesmit metru attālumā.

"Tu cauršāvi ķiršu ogu, es cauršāvu persiku," sacīja Tetsuja, pēc atgriešanās drošībā uz krasta. "Ķirsis ir mazāks. Jūs trāpījāt mērķī no četrdesmit metru distances, manējā bija puse no tā. Tādēļ jums vajadzētu atkārtot to, ko es tikko izdarīju. Nostājies tur tilta vidū, un izdari, kā es to darīju."

Pārbijies svešinieks mēroja ceļu uz vecā tilta vidu, baidīja milzīgais kritums zem viņa kājām. Viņš veica tādas pašas rituālās darbības un aizšāva līdz persiku kokam, bet bulta aiztrauca garām.

Kad viņš atgriezās krastā, viņš bija nāvīgi bāls.

"Jums ir prasme, cieņa un stāja," teica Tetsuja. "Jums ir laba tehnika un esat apguvis loku, bet jūs neesat apguvis savas domas. Jūs zināt, kā šaut, kad visi apstākļi ir labvēlīgi, bet, ja jūs esat bīstamā vietā, jūs nevarat trāpīt mērķī. Strēlnieks nevar vienmēr izvēlēties kaujas lauku, tādēļ sāciet savu

apmācību atkal un sagatavojieties nelabvēlīgām situācijām. Turpiniet apgūt loka ceļu, jo tas ir visas dzīves ceļojums, un atcerieties, ka labs, precīzs šāviens ir ļoti atšķirīgs no tā, kas veikts ar mieru savā dvēselē."

Svešinieks vēlreiz dziļi paklanījās, ielika savu loku un bultas garajā somā, ko nesa uz pleca, un devās prom.

Atceļā zēns gaviļēja.

"Jūs parādījāt viņam, Tetsuja! Jūs tiešām esat labākais!"

"Mums nekad nevajadzētu spriest par cilvēku, vispirms neuzklausot un nerespektējot viņu. Svešinieks bija labs cilvēks; viņš mani nepazemoja un nemēģināja pierādīt, ka viņš ir labāks par mani, kaut arī viņš varētu būt labāks, ņemot vērā radušos iespaidu. Viņš gribēja padziļoties savu mākslu, lai to atzīst, tajā pašā laikā viņš radīja iespaidu ar to, ka viņš izaicināja mani. Turklāt, stādot pretī negaidītus vingrinājumus, ir daļa no loka ceļa, un tas ir tieši tas, ko svešinieks ļāva man šodien darīt."

"Viņš teica, ka jūs bijāt vislabākais, un es pat nezināju, ka jūs bijāt meistarīgs lokšāvējs. Tad kāpēc jūs strādājat par galdnieku? "

"Tādēļ, ka loka ceļš kalpo visam, un mans sapnis bija strādāt ar koku. Turklāt strēlniekam, kurš seko pa ceļu, nav nepieciešams loks, ne bulta vai mērķis."

"Nekas interesants nenotiek šajā ciematā, un tagad pēkšņi es esmu šeit aci pret aci ar mākslas, par kuru vairs neviens nerūpējas, meistarū," teica zēns, viņa acis spīdēja. "Kāds ir loka ceļš? Vai jūs varat man to iemācīt? "

"Iemācīt, tas nav grūti. Es to varētu izdarīt, mazāk nekā stundā, kamēr mēs ejam atpakaļ uz ciemu. Sarežģītākā lieta ir trenēties katru dienu, kamēr jūs sasniedzat vajadzīgo precizitāti."

Zēna acis, šķiet, izlūdzās viņam teikt, jā. Tetsuja gāja klusēdams gandrīz piecpadsmit minūtes, un, kad viņš atkal ierunājās, viņa balss skanēja jaunāka:

„Šodien es esmu apmierināts. Es pagodināju cilvēku, kurš pirms daudziem gadiem, izglāba manu dzīvību, un, ņemot to vērā, es gribu jums iemācīt visus nepieciešamos noteikumus, bet neko vairāk. Ja jūs saprotat, ko es jums saku, jūs varat izmantot šīs mācības, kā vēlaties. Tikko, pirms dažām minūtēm, jūs nosaucāt mani par meistarū. Kas ir meistars? Es teiktu, ka tas nav kāds, kurš kaut ko iemāca, bet kāds, kas iedvesmo studentu darīt visu, lai atklātu zināšanas, kas viņam jau ir dvēselē."

Un tā, nākot lejā no kalna, Tetsuja skaidroja loka ceļu.

2. Sabiedrotie

Strēlnieks, kurš nedalās priekā par loku un bultām ar citiem, nekad neuzzinās savas īpašības un trūkumus.

Tāpēc, pirms jūs sākat kaut ko, meklējiet sev sabiedrotos, cilvēkus, kuriem arī interesē tas, ko jūs darāt. Es nesaku: "Meklējiet citus šāvējus".

Es saku: atrodi cilvēkus ar citām prasmēm, jo loka ceļš neatšķiras no jebkura cita ceļa, kuram seko ar entuziasmu.

Jūsu sabiedrotie ne vienmēr būs sava veida slavenākie cilvēki, uz kuriem visi skatās uz augšu un par kuriem viņi saka: "Nav neviena labāka". Gluži pretēji, tie ir cilvēki, kuri nebaidās no kļūdām, bet, kuri kļūdās, tāpēc viņu darbs bieži vien netiek atzīts. Tomēr, tie ir tāda veida cilvēki, kas pārveido pasauli, un, pēc daudzām kļūdām, spēj darīt kaut ko tādu, kas var kaut ko mainīt savā kopienā.

Tie ir cilvēki, kuri nevar sēdēt un gaidīt, lai lietas notiktu, lai izlemtu, kura attieksme pieņemt; viņi pieņem lēmumu darbojoties, kaut gan apzinās, ka tas var izrādīties ļoti bīstami.

Strēlniekam ir svarīgi sadzīvot ar šādiem cilvēkiem, jo viņam jāsaprot, ka, pirms viņš saskaras ar mērķi, viņam vispirms jājūtas pietiekami brīvam, lai mainītu virzienu, tiklīdz kā viņš ceļ loku līdz krūtīm.

Kad viņš atbrīvo savu roku un atlaiž stiegru, viņam vajadzētu sev teikt: "Atvelkot loku, es devos tālā ceļā. Tagad es atbrīvoju šo bultu, zinot, ka es esmu uzņēmis nepieciešamos riskus un izdarījis labāko."

Labākie sabiedrotie ir tie, kuri nedomā tāpat kā visi pārējie. Tieši tāpēc, ja jūs meklēt sabiedrotos, ar kuriem jūs varat dalīties savā entuziasmā par loka šaušanu, uzticieties savai intuīcijai, un nepievērsiet uzmanību tam, ko kādi citi varētu teikt. Cilvēki vienmēr spriež par citiem, ņemot par paraugu savus ierobežojumus, un bieži vien citu cilvēku viedoklis ir pilns ar aizspriedumiem un bailēm.

Pievienojies visiem tiem, kas eksperimentē, riskē, krīt, gūst ievainojumus un, pēc tam uzņemas vēl lielāku risku. Nepievienojies tiem, kas apstiprina patiesību, kas kritizē tos, kuri nedomā tā kā viņi, cilvēkiem, kuri ne reizi nav spēruši soli, ja vien nav bijuši pārliecināti, ka viņi varētu tikt ievēroti tā darām un kas dod priekšroku pārliecībai pret šaubām.

Pievienojies tiem, kuri ir atvērti, un nebaidās būt neaizsargāti: viņi saprot, ka cilvēki var tikai uzlaboties, kad viņi sāk skatīties, ko viņu biedri dara, nevis lai tiesātu tos, bet apbrīnotu par viņu centību un drosmi.

Jūs varētu domāt, ka šaušana varētu neinteresēt, teiksim, maizniekam, vai lauksaimniekam, bet es varu jums apliecināt, ka viņi ieviesīs, lai redzētu, ko viņi dara.

Jūs darīsiet to pašu: jūs mācīsieties no laba maiznieka, kā izmantot jūsu rokas un to, kā iegūt pareizo sastāvdaļu kombināciju. Jūs mācīsieties no lauksaimnieka pacietību, smagi strādāt, ievērot sezonu,

nevis nolādēt vētras, jo tā būtu laika izšķiešana.

Pievienojies tiem, kuri ir tik elastīgi kā tava loka koksne un kuri saprot zīmes gar ceļu. Tie ir cilvēki, kuri nevilcinās, lai mainītu virzienu, kad viņi sastopas ar kādu nepārvaramu šķērslī, vai arī tad, kad viņi redz labāku iespēju.

Viņiem ir tādas pašas īpašības kā ūdenim: plūst ap klintīm, pielāgojoties upes gaitai, reizēm veidojot ezeru, līdz tukšumi aizpildās un pārpildīti viņi var turpināt ceļu, jo ūdens nekad aizmirst, ka jūra ir tās liktenis, un ka agrāk vai vēlāk tas ir sasniegts.

Pievienojies tiem, kuri nekad nesaka: "Taisnība – tā tas ir, es tālāk vairs neeju," jo tāpat kā pavasaris seko ziemai, nekas nekad nebeidzas; pēc sava sasniegta mērķa jums ir jāsāk no jauna, vienmēr izmantojot visu, ko jūs esat iemācījušies pa ceļam.

Pievienojies tiem, kas dzied, stāsta stāstus, izbauda dzīvi, un kam ir prieks acīs, jo prieks ir lipīgs un var novērst citiem kļūt depresijas, vientulības un grūtību paralizētiem.

Pievienojies tiem, kuri dara savu darbu ar entuziasmu, un tāpēc, ka jūs varētu būt noderīgs viņiem tāpat kā viņiem jums, mēģiniet saprast viņu instrumentus arī un kā viņu prasmes varētu uzlabot.

Ir pienācis laiks iepazīties ar savu loku, savu bultu, savu mērķi un savu ceļu.

3. Loks

Loks ir dzīve: visas enerģijas avots.

Bulta vienu dienu pametīs.

Mērķis ir tāls ceļš ejams.

Bet loks paliks ar jums, un jums ir jāzina, kā rūpēties par to.

Tas prasa bezdarbības periodus – loks, kas vienmēr ir uzvilks, zaudē savu spēku. Tāpēc, ļauj tam atpūsties, lai tas atgūtu savu izturību; tad, kad jūs atvilksiet stiegru, lokam būs saturs, ar visu savu neskartu spēku.

Lokam nav sirdsapziņas: tā ir roku pagarināšana un strēlnieka vēlme. Tā var kalpot, lai nogalinātu vai meditētu. Tāpēc vienmēr esiet skaidrībā par saviem nodomiem.

Loks ir elastīgs, bet tam ir savas robežas. Izstiepjot loku pāri tā iespējām, tas salūzīs, vai atņems jums spēku, turot to. Tāpēc, centies būt harmonijā ar savu instrumentu, un nekad neprasi vairāk, nekā tas spēj dot.

Loks guļ vai atrodas strēlnieka rokā, bet rokas ir vienīgā vieta, kur koncentrēti visi ķermeņa muskuļi, visi strēlnieka nodomi un visas šaušanas piepūles. Tāpēc, lai saglabātu elegantu stāju loku uzvilktu, pārlicinies, ka katra daļa dara tikai to, kas ir vajadzīgs, un neizkļiedēs jūsu enerģiju. Tādā veidā jums būs iespēja izšaut daudz bultu bez noguruma.

Lai saprastu savu loku, tam ir jāķļūst par daļu no jūsu rokas un jūsu domu paplašinājumu.

4. Bulta

Bulta ir nodoms.

Tā vieno loka stiprumu ar mērķa centru.

Nolūkam jābūt kristāldzidram, taisnam un līdzsvarotam. Pēc tam, kad bulta ir prom, tā nenāks atpakaļ, tāpēc ir labāk pārtraukt šaušanu, jo kustības, kas noveda līdz tam, nebija pietiekami precīzas un pareizas, nevis darboties pavirši, vienkārši tāpēc, ka loks tika pilnībā uzvilks un mērķis gaidīja.

Nekad neatturieties no bultas izšaušanas, ja viss, kas jūs paralizē, ir bailes padarīt kļūdu. Ja esat izdarījis pareizās kustības, atveriet savu roku un atbrīvojiet stiegru. Pat tad, ja bultai neizdodas sasniegt mērķi, jūs uzzināsiet, kā uzlabot savu mērķi nākamo reizi.

Ja jūs nekad neriskēsiet, jūs nekad nezināsiet, kādas izmaiņas jums ir nepieciešams veikt.

Katra bulta atstāj atmiņas jūsu sirdī, un šo atmiņu summa liks jums šaut arvien labāk un labāk.

5. Mērķis

Mērķis ir objekts, kas jāsasniedz.

To izvēlējas šāvējs, un, lai gan tas ir tālu, mēs nevaram vainot to, ja mums neizdodas, to sasniegt. Šajā slēpjas loka ceļa skaistums: jūs nekad nevar attaisnot sevi, sakot, ka jūsu pretinieks bija spēcīgāks, nekā jūs.

Jūs bijāt tas, kurš izvēlējās mērķi, un jūs par to esat atbildīgs. Mērķi var būt lielāki, mazāki, pa labi vai pa kreisi, bet jums vienmēr ir jāapstājas tā priekšā, jārespektē tas un jātuvina tas garīgi. Tikai tad, kad tas ir jūsu bultas pašās beigās, jums vajadzētu atbrīvot stiegru.

Ja jūs uzlūkojat mērķi kā ienaidnieku, jūs varētu arī trāpīt mērķī, bet jūs neko neuzlabosiet sevī iekšēji. Jūs iesiet caur dzīvi, mēģinot tikai trāpīt bultu papīra vai koka gabala centrā, kas ir absolūti bezjēdzīgi. Un, kad jūs esat ar citiem cilvēkiem, jūs pavadīsiet savu laiku, sūdzoties, ka jūs nekad nedarāt kaut ko interesantu.

Tas ir iemesls, kāpēc jums ir jāizvēlas jūsu mērķis, jādara viss, lai trāpītu tajā, un vienmēr attiektos pret to ar respektu un cieņu; jums ir nepieciešams zināt, ko tas nozīmē un cik daudz pūļu, apmācības un intuīcijas bija nepieciešams no jūsu puses.

Ja paskatās uz mērķi, nav jākoncentrējas uz to vien, bet gan par visu, kas notiek ap to, jo bulta, kad tā ir izšauta, sastapsies ar faktoriem, kurus jūs nebūsiat ņēmuši vērā, piemēram, vēju, svaru, attālumu.

Jums jāsaprot mērķis. Jums jābūt pastāvīgi sev jājautā: "Ja es esmu mērķis, kur es esmu? Kā tas būtu jāsašauj, lai sniegtu šāvējam to godu, ko viņš ir pelnījis?"

Mērķis ir tikai tad, ja ir strēlnieks. Kas pamato tā pastāvēšanu, ir strēlnieka vēlme to sasniegt, pretējā gadījumā tas būtu tikai nedzīvs objekts, nenozīmīga papīra vai koka gabals.

Tā kā bulta meklē mērķi, tāpat mērķis meklē bultas, jo bulta ir tā, kas dod jēgu mērķa pastāvēšanai; tas vairs nav vienkārši papīra gabals; strēlniekam tas ir pasaules centrs.

6. Stāja, poza

Kad esat izpratis loku, bultu un mērķi, ir nepieciešams mierīgums un elegance, lai iemācītos šaut.

Mierīgums nāk no sirds. Kaut arī sirdi bieži moka domas par nedrošību, tā zina, ka - caur pareizu pozu - tā varēs izdarīt visu iespējamo.

Elegance nav kaut kas virspusējs, bet veids, kādā cilvēks var darīt godu savai dzīvei un darbam. Ja dažkārt atrodi neērtu stāju, nedomā par to kā nepareizu vai mākslīgu, tas tiešām ir sarežģīti.

Tas ļauj mērķim just pagodinājumu caur šāvēja cieņu.

Elegance nav pati ērtākā stāja, bet tā ir labākā poza, ja šāvienam jābūt perfektam.

Elegance tiek panākta, kad viss liekais ir atmests, un šāvējs atklāj vienkāršību un koncentrāciju; jo vienkāršāka un atturīgāka poza, jo skaistāka.

Sniegs ir skaists, jo tam ir tikai viena krāsa, jūra ir skaista, jo tā izskatās kā pavisam plakana virsma, bet gan jūra, gan sniegs ir dziļš un tie zina savas īpašības.

7. Kā turēt bultu

Turēt bultu nozīmē sazināties ar savu nodomu.

Jums jāaplūko bulta visā tās garumā, pārbaudiet, ka spalvas, kas vada tās lidojumu, ir labā stāvoklī, un pārlicinieties, ka uzgalis ir ass.

Pārlicinieties, ka tā ir taisna un nav saliekta vai bojāta iepriekšējā šāvienā.

Savā vienkāršībā un vieglumā bulta var izskatīties trausla, bet šāvēja spēks nozīmē, ka tā var tālu nest šāvēja ķermeņa un domu enerģiju.

Leģenda vēsta, ka viena bulta reiz nogremdēja kuģi, jo vīrs, kurš to izšāva, zināja, kurā vietā koks bija vājākais un tāpēc izšāva caurumu, kas ļāva ūdenim sūkties klusi kravas telpā, tādējādi radot draudus tiem, kas būtu viņa ciematiņa iebrucēji.

Bulta ir nodoms, ka atstāj šāvēja roku un dodas mērķa virzienā, proti, tā ir brīvā lidojumā un sekos izvēlētajam ceļam, kad tā tika atbrīvota.

Uz bultu iedarbosies vējš un gravitācija, bet tā ir daļa no tās trajektorijas; lapa vairs nav lapa tikai tāpēc, ka vētra norāva lapas no koka.

Vīra nodomam jābūt perfektam, taisnam, asam, stingram, precīzam. Neviens to nevar apturēt, kad tā šķērso telpu, atdalot to no tās likteņa.

8. Kā turēt loku

Izturieties mierīgi un elpojiet dziļi.

Katru kustību pamanīs jūsu sabiedrotie, kas palīdzēs, ja nepieciešams.

Bet neaizmirstiet, ka jūs vēro arī jūsu pretinieks, un viņš zina atšķirību starp stingru un nedrošu roku: tāpēc, ja jūs esat sasprindzis, dziļi elpot, jo tas palīdzēs koncentrēties jebkurā stadijā.

Brīdī, kad jūs paceļat savu loku, un eleganti novietojiet to ķermeņa priekšā, mēģiniet savā prātā pārdomāt par katru posmu, kas nepieciešams šī šāviena sagatavošanai.

Bet dariet to bez spriedzes, jo ir neiespējami paturēt prātā visus noteikumus; un ar rāmu prātu, pārskatot katru posmu, jūs atkal redzēsiet visus sarežģītākos momentus un kā tos pārvarēt.

Tas dos jums pārliecību, un jūsu roka netrīcēs.

9. Kā atvilkt stiegru

Loks ir mūzikas instruments, un tās skaņas izpaužas stiegrā.

Stiegra ir gara, bet bulta saskaras tikai ar vienu punktu uz tās, un visas šāvēja zināšanas un pieredze, ir jākoncentrē uz šo mazo punktu.

Ja viņš paliecas nedaudz pa labi vai pa kreisi, ja šis punkts ir virs vai zem ugunslīnijas, viņš nekad trāpīs mērķī.

Tāpēc, kad jūs atvelciet stiegru, esiet kā mūziķis, kas spēlē kādu instrumentu.

Mūzikā, laiks ir svarīgāks nekā atstarpe; nošu grupa uz līnijas nav nekas, bet cilvēks, kurš var izlasīt, kas tur ir rakstīts, var pārveidot šo līniju skaņās un ritmos.

Tieši tā, kā šāvējs pamato mērķa pastāvēšanu, tāpat bulta pamato loka pastāvēšanu: varat izmest bultu ar roku, bet no loka bez bultas nav nekāda labuma.

Tādēļ, atverot savas rokas, nedomājiet par sevi kā loka uzvilcēju. Domājiet par bultu, kas ir centrā un, ka jūs cenšaties loka galus un stiegru savilkt ciešāk kopā.

Pieskarieties stiegrai smalki; lūdziet tās sadarbību.

10. Kā uzlūkot mērķi

Daudzi strēlnieki sūdzas, ka, neskatoties uz to, ka trenējas šaušanas mākslā jau daudzus gadus, viņi joprojām jūt, ka sirds pukst satraukti un rokas trīc, viņi netrāpa mērķī.

Viņiem jāsaprot, ka loks un bulta neko nemaina, bet loka šaušanas māksla padara mūsu kļūdas acīmredzamākas.

Dienā, kad jūs neesat mīlestībā ar dzīvi, tavs mērķis būs apjucis, grūts.

Tu atklāsi, ka tev trūkst spēka, lai atvilktu stiegru līdz galam, ka tu nespēj saliekt loku, kā vajag.

Un, ja redzi, ka tavs mērķis ir slikts šinī rītā, tu centīsies noskaidrot, kas būtu varējis izraisīt tādu neprecizitāti, tas nozīmē, ka saskaries ar problēmu, kas tevi nomāc, bet kas joprojām ir palikusi apslēpta.

Var notikt arī pretējais: jūsu mērķis ir pareizs, stiegra dūc kā mūzikas instruments, putni dzied visapkārt. Tad jūs saprotat, ka jūs radāt savu labāko sniegumu.

Tomēr, neļaujiet sevi doties prom, neatkarīgi no tā, kā šāvāt no rīta, labi vai slikti. Priekšā vēl ir daudz dienu, un katra bulta ir dzīve pat par sevi.

Izmantojiet jūsu sliktos brīžus, lai atklātu, kas tev liek nodrebēt. Izmantojiet savus labos brīžus, lai atrastu ceļu uz iekšējo mieru.

Bet neapstāsimies ne aiz bailēm, ne aiz prieka: loka ceļam nav beigu.

11. Stiegras atlaišanas moments

Pastāv divu veidu šāvieni.

Pirmais ir šāviens, kas izdarīts ar lielu precizitāti, bet bez dvēseles. Šajā gadījumā, lai arī šāvējam var būt liela meistarība un tehnika, viņš koncentrējās vienīgi uz mērķi, un tāpēc viņš nav mainījies, viņš ir kļuvis novecojis, viņš nav spējis augt, un kādu dienu viņš pametīs loka ceļu, jo viņš uzskata, ka viss ir kļuvis par rutīnu.

Otra veida šāvējs ir cilvēks ar dvēseli. Kad šāvēja nodoms ir pārvērties par bultas lidojumu, viņa roka pareizajā brīdī atveras, stiegras skaņa liek putniem dziedāt, un šaušanas žests kaut ko provocē – tomēr paradoksāli – uz atgriešanos un sastapšanos ar sevi.

Jūs zināt, cik lielas pūles prasa, lai atvilktu loku, pareizi elpotu, koncentrētos uz mērķi, lai būtu skaidrība par savu nodomu, lai saglabātu eleganci, stāju, ievērotu mērķi, bet jāsaprot arī, ka nekas šajā pasaulē nepaliek ar mums ilgu laiku: dotajā brīdī jūsu rokai jāatbrīvojas un jāļauj jūsu nodomam sekot savam liktenim.

Tāpēc bultai ir jāaizlido, lai arī cik ļoti tu mīli visus soļus, kas veda uz elegantu stāju un pareizajiem nodomiem, lai cik ļoti tu apbrīno tās spalvas, tās uzgali, tās formu.

Tomēr, tā nevar izlidot pirms šāvējs nav gatavs šaut, jo tās lidojums būs pārāk īss. To nevar izlidot pēc precīzas stājas un koncentrācijas sasniegšanas, jo organisms nespēj izturēt slodzi, un rokas sāks drebēt.

Tai jāaizlido brīdī, kad šāvējs un mērķis ir vienā punktā Visumā: to sauc par iedvesmu.

12. Atkārtošana

Žests ir Vārda iemiesojums, tas ir, darbība ir domas manifestācija.

Neliels žests mūs nodos, tāpēc mums ir jānopulē viss, domājiet par detaļām, apgūstiet tehniku tādā līmenī, ka tas kļūst intuitīvs. Intuīcijai nav nekāda sakara ar rutīnu, bet gan ar prāta stāvokli, kas ir ārpus tehnikas.

Tāpēc, pēc ilgiem treniņiem mēs vairs nedomāsim par nepieciešamajām kustībām, tie kļūst par daļu no mūsu pašu esības. Taču, lai tas notiktu, jums ir jātrenējas un jāpraktizē.

Ja ar to nepietiek, jums jāatkārto un jāpraktizē vēl.

Paskatieties uz kvalificētu kalēju, kaļot tēraudu. Ar nespeciālista aci, viņš tikai atkārtos tos pašus āmura sitienus.

Bet katrs, kurš zina loka ceļu, zina, ka viņš katru reizi paceļot āmuru un virzot to uz leju, sitienu intensitāte ir atšķirīga. Roka atkārtos to pašu žestu, bet kad āmurs sasniedz metālu, tā saprot, ka tam tas jāskar ar lielāku vai mazāku spēku.

Tā tas ir arī ar atkārtojumiem, lai gan tie var šķist vienādi, tomēr tie vienmēr ir atšķirīgi.

Paskatieties uz vējdzirnavām. Kādam, kurš skatās uz to spārniem tikai vienreiz, šķiet, ka viņi pārvietojas ar tādu pašu ātrumu, atkārtos to pašu kustību.

Bet tie, kuri iepazinušies ar vējdzirnavām, zina, ka tās kontrolē ar vēju un spārniem maina virzienu un vajadzības.

Kalējs roku apmācīja, atkārtos žestu tūkstošiem reižu. Dzirnavu spārni var kustēties ātri, kad uzpūš vējš stipri, tādējādi nodrošinot, ka dzirnakmeņi griežas līdzeni.

Šāvējs ļauj daudz bultām aizlidot tālu pāri mērķim, jo viņš zina, ka uzzināt loka, stājas, stiegras un mērķa svarīgumu var tikai, atkārtos žestus tūkstošiem reižu un nebaidoties no kļūdām.

Un viņa patiesie domubiedri nekad viņu nekritizē, jo viņi zina, ka prakse ir vajadzīga, ka tas ir vienīgais veids kā apgūt nevainojamu instinktu, āmuru sitienu.

Un tad pienāk brīdis, kad viņam vairs nav jādomā par to, ko viņš dara. Kopš tā brīža šāvējs kļūst par stopu, par bultu un mērķi.

13. Kā novērot bultas lidojumu

Kad bulta ir izšauta, šāvējs neko vairāk nevar darīt kā sekotās ceļam uz mērķi. No tā brīža saspringums, kas nepieciešams, lai izšautu bultu, vairs neeksistēt.

Tādēļ šāvējs nenolaiž acis no bultas lidojuma, taču sirds trīs, un viņš pasmaida.

Roka, kas atbrīvojusi stiegru, virzās atpakaļ, roka, kas tur loku, pārvietojas uz priekšu, šāvējs ir spiests plaši atvērt vaļā rokas un konfrontēt, krūtis atsegtas un ar patiesu sirdi, gan ar sabiedroto, gan oponentu skatienu.

Ja viņš ir pietiekami trenējies, ja viņam ir izdevies attīstīt savu instinktu, ja viņš ir saglabājis eleganci un koncentrāciju visā bultas šaušanas procesā, viņš tajā brīdī sajūtīs Visuma klātbūtni un redzēs, ka viņa rīcība ir precīza un pelnīta.

Tehnika ļauj abām rokām būt gatavām, elpošanai precīzai, acīm – trenētām uz mērķi. Instinkts ļauj atlaides brīdim būt perfektam.

Ikviens, kas iet netālu garām, ieraudzījis šāvēju ar atplestām rokām, acīm, sekojot bultai, liksies, ka nekas nenotiek.

Bet viņa sabiedrotie zina, ka personas, kura izdarījusi šāvienu, prāts ir mainījies izmērus, tagad tā ir saikne ar Visumu; prāts turpina strādāt, mācoties visas pozitīvās lietas no šī šāviena, novēršot iespējamās kļūdas, paņemot tā labās īpašības, gaidot ieraudzīt, kā mērķis reaģē, kad ir trāpīts.

Kad šāvējs atvelk stiegru, viņš var saskatīt visu pasauli lokā.

Kad viņš seko bultas lidojumam, tā pasaulē pieaug viņam tuvāk, glāsta viņu, un dod perfekti izpildīta pienākuma sajūtu.

Katra bulta lido savādāk. Jūs varat izšaut tūkstoš bultu, un katra sekos pa citu trajektoriju: tas ir loka ceļš.

14. Šāvējs bez loka, bez bultas, bez mērķa

Šāvējs mācās, kad viņš aizmirst visu par loka ceļa noteikumiem, un turpina darboties pilnīgi instinktīvi. Tomēr, lai spētu aizmirst noteikumus, ir nepieciešams ievērot un zināt tos.

Kad viņš sasniedz šo stāvokli, viņam vairs nav vajadzīgi instrumenti, kas palīdzēja viņam mācīties. Viņam vairs nav nepieciešams loks vai bulta, vai mērķis, jo ceļš ir svarīgāks nekā tā lieta, kas pirmā viņu izveda šajā ceļā.

Tādā pašā veidā, skolnieks, kas mācās lasīt, sasniedz punktu, kad viņš atbrīvo sevi no atsevišķiem burtiem un sāk izteikt no tiem vārdus.

Tomēr, ja šie vārdi plūst visi kopā, viņiem vispār var nebūt jēgas vai to izpratne ļoti grūta, te jābūt atstarpēm starp vārdiem.

Starp vienu un nākamo darbību, strēlnieks atceras visu, ko darījis, viņš runā ar saviem sabiedrotajiem, viņš atpūšas un ir apmierināta ar dzīvi.

Loka ceļš ir prieka un entuziasma, pilnības un kļūdu, tehnikas un instinkta ceļš.

Bet jūs mācīsieties tikai tad, ja turpināsiet šaut savas bultas.

15.

Kad Tetsuja pārstāja runāt, viņi bija sasnieguši galdnieka darbnīcu.

"Paldies par kompāniju," viņš teica zēnam.

Bet zēns neatstāja.

"Kā es varu zināt, vai es daru pareizās lietas? Kā es varu būt pārliecināts, ka mans skatiens ir koncentrējies, ka mana poza ir eleganta, ka es pareizi turu rokā loku?"

"Iztēlojieties vienmēr sev blakus ideālu meistarū un dariet visu, lai viņu cienītu un godinātu viņa mācību. Šis meistars, kuru daudzi sauc par Dievu, lai gan daži viņu dēvē par 'radījumu' un citi 'talantu', vienmēr mūs vēro. Viņš ir pelnījis labāko.

"Atcerieties arī jūsu sabiedrotos, jums vajag tos atbalstīt, jo tie palīdzēs jums tajos brīžos, kad jums ir nepieciešama palīdzība. Mēģiniet izveidot laipnības dāvanu: šī dāvana ļaus jums vienmēr būt mierā ar savu sirdi. Bet, pats galvenais, nekad neaizmirsti, ka tas, ko es teicu, varbūt iedvesmas vārdi, bet tiem būs jēga tikai tad, ja tu tos pieredzēsi."

Tetsuja pastiepa roku, lai atvadītos, bet zēns sacīja:

"Vēl viena lieta, kā jūs iemācīties šaut ar loku? "

Tetsuja apdomājās: vai bija vērts stāstīt stāstu? Tā kā šī bija īpaša diena, viņš atvēra durvis uz savu darbnīcu un sacīja:

"Es uzvārišu tēju, un jums izstāstīšu stāstu, bet tu apsoli to pašu, ko es, prasīju svešiniekam, apsilies – nekad nevienam nestāstīt par manu strēlnieka prasmī."

Viņš iegāja iekšā, ieslēdza gaismu, aptina savu loku ar garo ādas strēmeli un noslēpa to malā. Ja kāds nejauši tam uzdurtos, viņi domātu, ka tas bija tikai līka bambusa gabals. Viņš iegāja virtuvē, pagatavoja tēju, apsēdās un sāka savu stāstu.

16. Tetsujas stāsts

Es strādāju pie liela augstmaņa, kas dzīvoja šajā reģionā; es biju atbildīgs par viņa staļļiem. Bet, tā kā mans saimnieks vienmēr ceļoja, man bija daudz brīva laika, tāpēc es nolēmu veltīt sevi tam, ko es uzskatīju par īsto dzīves iemeslu: iedzeršanai un sievietēm.

Vienu dienu, pēc vairākām bez miega naktīm, es jutu reiboni un sabruku lauka vidū, tālu no apdzīvotām vietām. Man likās, ka es nomiršu, un jau atmetu visas cerības. Tomēr, kādam vīram, kuru nekad iepriekš nebiju redzējis, gadījās iet pa šo ceļu; viņš man palīdzēja un aizveda mani uz savu māju, - tālu no šejienes, - un man palīdzēja atlabt nākamajos mēnešos.

Kamēr es atveseļojos, es redzēju viņu katru rītu, darbojoties ar loku un bultām.

Kad jutos labāk, es viņam lūdzu, lai iemāca man loka mākslu; tas bija daudz interesantāk, nekā uzraudzīt zirgus. Viņš teica, ka mana nāve ir pienākusi daudz tuvāk, un, ka tagad es nevaru braukt prom. Tā bija tikai pāris soļu attālumā no manis, jo biju izdarījis lielu fizisku kaitējumu savam ķermenim.

Ja es gribēju mācīties, tas būtu tikai, lai pasargātu mani no nāves. Kāds vīrs tālā zemē otrpus okeāna, bija viņam iemācījis, ka ir iespējams kādu laiku izvairīties no ceļa, kas ved uz nāves bezdibeņa malu. Bet manā gadījumā – uz visu atlikušo mūžu, man vajadzēja zināt, ka eju pa bezdibeņa malu un tajā varu iekrist jebkurā brīdī.

Viņš man iemācīja loka ceļu. Viņš iepazīstināja mani ar saviem sabiedrotajiem, viņš man lika piedalīties konkursos, un drīz vien mana slava izplatījās pa visu zemi.

Kad viņš redzēja, ka esmu pietiekami iemācījies, viņš atņēma man bultas un mērķi, atstājot man tikai loku kā suvenīru. Viņš man ieteica izmantot viņa mācību, lai darītu kaut ko tādu, kas mani piepildītu ar patiesu entuziasmu.

Es teicu, ka man visvairāk patika galdniecība. Viņš svētīja mani un lūdza mani doties ceļā un veltīt sevi tam, ko man vislabāk patīk darīt, pirms mana kā strēlnieka slava, pārtrauca mani iznīcināt, vai doties atpakaļ uz manu agrāko dzīvi.

Kopš tā laika ik sekunde ir cīņa pret saviem netikumiem un pret sevis žēlošanu.

Man jāturpina koncentrēties un mierīgi darīt savu darbu, ko esmu izvēlējis darīt ar mīlestību, un nekad neapmierināties ar pašreizējo brīdi, jo nāve joprojām ir ļoti tuvu, bezdibenis ir tepat, man līdzās, un es soļoju

gar tā malu.

Tetsuja neteica, ka nāve vienmēr ir tuvu visām dzīvām būtnēm, puisis bija vēl ļoti jauns, un viņam vēl nebija nekādas vajadzības domāt par tādām lietām.

Tetsuja pat neteica, ka loka ceļš ir klāt jebkurā cilvēka darbībā. Viņš tikai svētīja zēnu, tāpat kā viņš bija svētīts daudzus gadus iepriekš, un lūdza viņu atstāt, jo šī bija bijusi gara diena, un viņš gribēja gulēt.